

Beszámoló a 2014-ban végzett tudományos munkáról - akkreditált kutatócsoportok számára

1. A kutatócsoport neve:

Magyarország Nemzeti Atlasza Kutatócsoport

2. A kutatócsoport vezetője:

Nemerkényi Zsombor (az akkreditációs engedélyben: Kocsis Károly)

3. A kutatócsoport tagjai 2014-ben (FTE hozzájárulással):

név	a munka jellege	FTE
Agárdi Norbert	térképész – tudományos segédmunkatárs	1
Kiss Edit Éva, MTA Doktora	kutató – tudományos tanácsadó	0,2
Kocsis Károly, akadémikus	kutató, MNA elnök – kutatóprofesszor	0,2
Kovács Anikó	térképész – tudományos segédmunkatárs	1
Kovács Zoltán, MTA Doktora	kutató – tudományos tanácsadó	0,2
Michalkó Gábor, MTA Doktora	kutató – tudományos tanácsadó	0,2
Nemerkényi Zsombor, PhD	térképész, MNA titkár – tudományos munkatárs	1
Szabó Balázs	kutató, térképész – tudományos segédmunkatárs	0,2
Szabó Renáta	térképész – fiatal kutató	1
Tiner Tibor, kandidátus	kutató – tudományos főmunkatárs	0,2

4. A kutatócsoport öt legfontosabb publikációja 2014-ben:

nem releváns

5. A kutatócsoport publikációs mutatói 2014-ben:

nem releváns

6. A kutatócsoport három legfontosabb tudományos eredménye (magyarul és angolul, max. 1500 karakter/nyelv):

Az elmúlt évben a már korábban megalakult Kötetszerkesztőség és a Kartográfiai Tanácsadó Bizottság mellett létrehoztuk a Térinformatikai Bizottságot. A három bizottság munkáját, a kutatás menetét az MNA Kutatócsoport irányítja, amely az alábbi eredményeket érte el:

- Alaptérkép-szerkesztés a papír és a digitális változathoz igazítva:
  - alpanyagok: az alaptérképhez rendelkezésre álló belső (intézeti) források megvizsgálása, külső termékek felmérése, tesztelése, beszerzése;
  - vízrajz: 1 : 500 000 méretarányú megszerkesztése és 1 : 1 000 000 méretarányra levezetése;
  - domborzat: digitális domborzatmodellből generált és igazított szintvonalrajz előállítás a fenti méretarányokban;
  - térképmakett: az atlasz méreteihez igazodó teljes méretarányos megtervezése és az ehhez illeszkedő kivágat kijelölése Magyarország és Kárpát-medence célterületre;
  - vetület: valamennyi térképhez használható egységes vetület kiválasztása.

2. MNA Digital rendszerterv:

- a. elemzés: a rendszerrel szembeni elvárások felmérése, a követelmények megfogalmazása lebontva az alkalmazás egyes funkcióira;
- b. megvalósíthatósági vizsgálat: különös tekintettel a rendszer kiépítéséhez, feltöltéséhez és karbantartásához szükséges informatikai megoldásokra (a nyílt forrású és a fizetős változatok előnyeinek-hátrányainak mérlegelésével).

The project carried out by the Research Group provides the opportunity for geographers and for the related sciences to present of natural, social and economic circumstances of the Carpathian Basin. At the same time it provides a framework for the solution to the recently appeared cartographical issues that are particular challenges for the Research Group because the concurrent editing process of the paper and digital editions.

Beside the previously created Editorial board of volumes and the Cartographic Advisory Council we established the GIS Council in the last year. The scores achieved within the institutional cooperation are important milestones in the project and those encourage the preparing steps for the next volume and the new developments in the applications of geoinformatics.

1. Editing the topographic base map for the requirements of the paper and digital edition:

- a. sources: research on the available sources own institutional and other ones from data providers;
- b. hydrography: editing in scale of 1 : 500 000 and generalization to the scale of 1 : 1 000 000;
- c. relief: generating and rectification of contour lines from digital elevation model in the above mentioned scales;
- d. cartographic plan: cartographic mock-up for the map sheets in every scales with the preparing of the map's sizes and frames for Hungary and for Carpathian Basin also;
- e. projection: development of the most appropriate projection for the map series.

2. System development:

- a. Analysis: defines the goals and requirements for the system, analyzes end-user needs;
- b. Feasibility study: evaluation of the system developing methods take in consideration of the the strengths and weaknesses of the available solutions like free open-source model vs. closed-source or commercial products.

7. A kutatócsoport munkáját finanszírozó pályázatok:

Pályázat azonosítója	Megnevezése	Támogatás összege 2014-ben
MTA beépülő támogatás	Magyarország Nemzeti Atlasza	17 500 000,- Ft
Nemzeti Kulturális Alap	Magyarország Nemzeti Atlasza	5 000 000,- Ft

8. A kutatócsoport által beadott pályázatok:

8.5. A kutatócsoport hazai és nemzetközi kapcsolatai:

Az MNA projekt megvalósításához szükséges alapanyag és adatbázis-állományok felkutatása érdekében állandó kapcsolat kiépítése a hazai adatszolgáltatók és rendszerfejlesztők vezető állami és piaci szereplőivel (FÖMI, HM Zrínyi, ELTE, ESRI). A Kárpát–Pannon térséget lefedő térképműhöz szükséges egy- és kétoldalú megállapodásokra irányuló tárgyalások folytatása a szomszédos államok releváns intézményeivel.

9. A kutatócsoport távlati tervei, humán- és egyéb erőforrások fejlesztési igényei (max. 1500 karakter):

A Magyarország Nemzeti Atlasz Kutatócsoport középtávú célja az Magyarország Nemzeti Atlasza megszerkesztése és a papír valamint – az interaktív felhasználást támogató – digitális formában való kiadása.

A kutatócsoport által megvalósuló projekt lehetőséget teremt – a földrajztudomány és a társtudományainak képviselői számára – hazánk természeti, társadalmi, gazdasági értékeinek, állapotának bemutatására. Ezzel egyidejűleg keretet biztosít a felmerülő kartográfiai problémák megoldására, amelyek a párhuzamosan analóg és digitális formában megjelenő térképmű esetében új kihívások elé állítja a kutatócsoportot.

Az elmúlt évben létrehozott Térinformatikai Bizottság a Kutatócsoport irányításával felépíti az MNA Digital térinformatikai rendszerét, amely Magyarország Nemzeti Atlaszának online elérhető interaktív megjelenését teszi lehetővé. Mindezt kiegészíti egy geoinformatikai fejlesztés, amely a hazai tudományos ismeretterjesztésben eddig még újdonságnak számító közösségi térinformatika felé való nyitást jelenti. Ez amellet, hogy széles közönség számára teszi láthatóvá a tudományos kutatások eredményeit, a felhasználókat aktív „szerkesztőként” is bevonja a digitális kiadvány folytatásába.

A nagy forrásigényű kartográfiai–geoinformatikai fejlesztéshez a kutatócsoport társintézetek bevonását tervezi, amelyet a nemzetközi tudományos konzorciumokat támogató Horizont 2020 pályázati projekt segítségével is kíván finanszírozni.

Budapest, 2015. január 23.

Nemerkenyi Zsombor
